

Bijkomende onderwijsbevoegdheid en overheveling cvo voor 1 september 2026

*Advies over bijkomende onderwijsbevoegdheid en
overheveling cvo voor 1 september 2026*

Vlaamse Onderwijsraad

Simon Bolivarlaan 17

BE-1000 Brussel

T +32 2 219 42 99

www.vlaamseonderwijsraad.be

info@vlor.be

Advies op vraag van Zuhail Demir, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk op 23 februari 2026.

Uitgebracht door de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 31 maart 2026 met 15 stemmen voor en 2 onthoudingen.

Vorbereiding: Technische werkgroep Onderwijsbevoegdheid cvo op 17 maart 2026 en 23 maart 2026 onder voorzitterschap van Marie-Anne Michielsens.

Dossierbeheerder: Eric d'Hooghe

Inhoud

1	Situering	2
	Per studiegebied gaat het om de volgende verdeling:.....	2
	Aantal aanvragen per centrum:.....	2
	Aanvragen om van tijdelijke naar permanente onderwijsbevoegdheid over te gaan.....	3
2	Beoordelingscriteria.....	3
3	Advies	4
3.1	Leeswijzer.....	4
3.2	Algemene opmerkingen bij de adviezen	4
3.2.1	Gemiste kansen bij aanvragen extra onderwijsbevoegdheid voor specifieke opleidingen.....	4
3.2.2	Programmaties in tijd van rationalisatie	5
3.2.3	Snelle beslissing Vlaamse Regering.....	5
	Bronnen	7

1 Situering

Sinds 1 september 2017 kent de Vlaamse overheid de onderwijsbevoegdheid voor een studiegebied voor het secundair volwassenenonderwijs voor een centrum voor volwassenenonderwijs (cvo) toe per vestigingsplaats. Een cvo kan deze opleidingen enkel organiseren in de vestigingsplaatsen waarvoor onderwijsbevoegdheid is toegekend. Een penitentiaire instelling wordt als een afzonderlijke vestigingsplaats beschouwd.

Een centrum kan op twee manieren een bijkomende onderwijsbevoegdheid verwerven:

- 1 Een centrumbestuur vraagt onderwijsbevoegdheid aan voor een bijkomend studiegebied in een bepaalde vestigingsplaats.
- 2 Een centrumbestuur ontvangt in het kader van overheveling de onderwijsbevoegdheid voor een bijkomend studiegebied van een ander centrumbestuur.

Een centrumbestuur moet voor 15 februari of 30 september een gemotiveerde aanvraag indienen bij het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS). De Vlaamse Regering kan de aanvraag weigeren of inwilligen met een gemotiveerde beslissing. Sinds 1 september 2015 moet de Vlaamse Regering hierover eerst advies vragen aan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor).¹

Dit advies gaat over de aanvragen die uiterlijk op 15 februari 2026 werden ingediend bij AHOVOKS. Het gaat in totaal om 49 aanvragen voor uitbreiding van onderwijsbevoegdheid voor een studiegebied in een vestigingsplaats door 17 centra voor volwassenenonderwijs (37 vestigingsplaatsen), waarvan 8 heraanvragen. Daarnaast is er 1 aanvraag voor overheveling van onderwijsbevoegdheid voor een studiegebied naar een ander centrum voor volwassenenonderwijs.

Per studiegebied gaat het om de volgende verdeling:

Studiegebied	Aantal	Studiegebied	Aantal
Aanvullende algemene vorming	3	Informatie- en Communicatietechnologie	5
Administratie	2	Koeling en Warmte	1
Afwerking Bouw	2	Lichaamsverzorging	1
Algemene personenzorg	3	Logistiek en verkoop	3
Ambulante Zorg	1	Mechanica-elektriciteit	3
Auto	2	Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2	5
Bijzondere educatieve noden	1	Nederlands tweede taal richtgraad 3 en 4	2
Europese hoofdtalen richtgraad 1 en 2	1	Schrijnwerkerij	1
Fotografie	1	Specifieke personenzorg	8
Horeca	4		

Aantal aanvragen per centrum:

Aantal aanvragen	Aantal centra
1	8
2	3
4	2
5	1
6	2
10	1

¹ Decreet betreffende het onderwijs XXV, art. VI, 19 juni 2015.

Aanvragen om van tijdelijke naar permanente onderwijsbevoegdheid over te gaan

Aantal aanvragen van centra die al tijdelijke onderwijsbevoegdheid hadden voor het aangevraagde studiegebied op de vestigingsplaats maar waarbij die werd stopgezet op 31/08/2024	1
Aantal aanvragen van centra die al tijdelijke onderwijsbevoegdheid hadden voor het aangevraagde studiegebied op de vestigingsplaats maar waarbij die werd stopgezet op 31/08/2025	1
Aantal aanvragen van centra die al tijdelijke onderwijsbevoegdheid hadden voor het aangevraagde studiegebied op de vestigingsplaats tot 31/08/2026	3
Aantal aanvragen van centra die zonder tijdelijke onderwijsbevoegdheid voor het aangevraagde studiegebied een permanente onderwijsbevoegdheid vragen op de vestigingsplaats	44

In deze ronde zijn 5 van de 49 dossiers aanvragen om de huidige of stopgezette tijdelijke onderwijsbevoegdheid om te zetten naar een permanente onderwijsbevoegdheid. Zij zullen met dezelfde criteria beoordeeld worden als andere aanvragen voor bijkomende onderwijsbevoegdheid. Deze centra beschikken uiteraard wel al over relevante data om de leefbaarheid, expertise, samenwerking met derden, materieel en infrastructuur aan te tonen.

2 Beoordelingscriteria

De Vlaamse Onderwijsraad stelde, voorafgaand aan de bespreking van de dossiers, beoordelingscriteria op.² Die zijn gebaseerd op:

- Het decreet betreffende het volwassenenonderwijs (15 juni 2007);³
- Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het aanbod in het volwassenenonderwijs (19 juli 2007).⁴

De beoordelingscriteria, vastgelegd in de regelgeving, zijn de volgende:

- Past de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid in een langetermijnvisie van het centrumbestuur?
- In welke mate is er een regionale maatschappelijke behoefte aan de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid in het rekruteringsgebied van die vestigingsplaats van het centrum?
- Wordt er samengewerkt met derden voor de organisatie van de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid in die vestigingsplaats?
- Beschikt het centrum over de nodige leraarsuren, expertise en infrastructuur voor de organisatie van de nieuw aangevraagde onderwijsbevoegdheid?
- Maakte de inspectie tijdens de laatste doorlichting in het centrum een voorbehoud voor de opleiding die behoort tot het studiegebied waarvoor de onderwijsbevoegdheid wordt aangevraagd?
- Komt de kwaliteit van de andere opleidingen van het centrum voor volwassenenonderwijs niet in het gedrang?
- Is het principe van de vrije keuze gewaarborgd?

² Goedgekeurd door het Bureau van de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 29 juni 2021.

³ Vlaamse Regering (2007, 15 juni). [Decreet betreffende het volwassenenonderwijs](#), 15 juni 2007

⁴ Vlaamse Regering. (2007, 19 juli). [Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het aanbod in het volwassenenonderwijs](#).

3 Advies

3.1 Leeswijzer

De Vlor beoordeelt elk dossier in zijn geheel. Die motivering gebeurt op basis van de belangrijkste criteria die we beschrijven in paragraaf 2. De criteria die we niet bespreken, beschouwen we als voldaan.

3.2 Algemene opmerkingen bij de adviezen

3.2.1 Gemiste kansen bij aanvragen extra onderwijsbevoegdheid voor specifieke opleidingen

Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2

Vijf dossiers betreffen een aanvraag voor Nederlands tweede taal (NT2) richtgraad 1 en 2. Eén van die dossiers vertrekt vanuit een specifieke doelstelling, gekoppeld aan duidelijk omliggende partnerschappen en een afgebakende doelgroep. Zo'n aanvraag krijgt echter een negatief advies van het Agentschap Integratie en Inburgering (AGII) omdat het dossier beoordeelt op basis van het reguliere NT2-aanbod in de vestigingsplaats, gericht op een brede doelgroep van anderstaligen.

Dat uitgangspunt zorgt er echter voor dat deze heel specifieke aanvragen, die samenhangen met bepaalde partners en beperkt zijn in tijd en cursistenaantallen, geen kans maken op goedkeuring.

Zulke aanvragen botsen op een regelgeving die uitgaat van een alles-of-niets-scenario en weinig ruimte laat voor initiatieven die bewust beperkt zijn in tijd, doelgroep en schaal. Nochtans sluiten dergelijke aanvragen nauw aan bij beleidsintenties, zoals het voorzien van NT2-lessen- voor ouders van schoolgaande kinderen. Proefprojecten tonen bovendien aan dat schoolnabij taalonderwijs een belangrijke hefboom is voor ouderbetrokkenheid en leerondersteuning.⁵ In zijn advies *Laat Nederlands verbinden en emanciperen* gaat de Vlor dieper in op welke randvoorwaarden noodzakelijk zijn om ouderbetrokkenheid duurzaam te versterken via schoolcontextgebonden taallessen.⁶

De Vlor ziet af van advisering van dergelijke aanvraagdossiers

Hoewel de Vlor zulke initiatieven genegen is en wil ondersteunen, is het ook voor de Vlor niet mogelijk om ze correct te beoordelen op basis van de huidige regelgeving, die zulke initiatieven niet voorziet. We stellen ook vast dat in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 er momenteel een strategische aanpak met concrete acties voorligt om het Nederlands voor volwassenen te versterken. De focus ligt hierbij (1) op nieuwkomers in het kader van een inburgeringstraject, waarvoor het vereiste taalniveau vanaf 1 september 2027 wordt opgetrokken tot B1-mondeling, en (2) op ouders van schoolgaande kinderen. De Vlor pleit ervoor bij de operationalisering van deze acties oog te hebben voor noodzakelijke randvoorwaarden, ook wat de toekenning van onderwijsbevoegdheden betreft.⁷

⁵ De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale economie en Zeevisserij, en de Vlaamse minister van Onderwijs, Werk en Justitie (2025). [Mededeling aan de Vlaamse Regering betreft: NT2: Nederlands werkt!](#). 17 oktober 2025.

⁶ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad, [Laat Nederlands verbinden en emanciperen](#). 26 juni 2025.

⁷ Vlaamse Regering (2005). [Decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs](#). 9 december 2005

Gelijkaardige uitdagingen bij andere studiegebieden

Daarnaast stelt de Vlor vast dat deze problematiek zich niet beperkt tot NT2, maar ook voorkomt in andere studiegebieden. Ook daar gaat het vaak om zeer specifieke aanvragen die samenhangen met bepaalde partners of gericht zijn op een specifieke doelgroep, een beperkte tijdsduur of een bepaalde context. Dergelijke aanvragen kunnen waardevol en complementair zijn, maar het huidige alles-of-niets-kader laat geen ruimte voor kleinschalige of contextgebonden programmatie. Het toekennen van een onderwijsbevoegdheid voor een volledig studiegebied kan bovendien de mogelijkheid wegnemen voor andere centra in dezelfde regio om later nog een goedkeuring te verkrijgen, zelfs wanneer complementariteit mogelijk is. Een meer flexibele regelgeving en een fijnmaziger instrumentarium zijn daarom noodzakelijk, zodat centra in overleg kunnen komen tot complementaire afspraken in plaats van in een concurrentiële positie terecht te komen. Zo kan een aanvraag voor een bepaalde beroepsopleiding of een gericht NT2- of AAV-aanbod voor een specifieke opleiding, partner of cursistengroep wél worden overwogen, mits de afstemming tussen centra wordt vastgelegd en via een meer beperkte, welomschreven onderwijsbevoegdheid bekrachtigd.

3.2.2 Programmaties in tijd van rationalisatie

Hoewel het volwassenenonderwijs het voorbije jaar sterk in beweging is door wijzigingen in inschrijvingsgelden, aanpassingen in de omkadering en een rationalisatieoefening onder regie van de overheid, biedt deze evolutie ook kansen om het landschap doelgericht te hervormen. Tegelijkertijd zorgt deze dynamiek voor onzekerheid bij de centra voor volwassenenonderwijs, wat een impact heeft op hun HR-beleid: zij moeten leraren behouden, professionaliseren en nieuwe profielen aantrekken in een context die volop in verandering is.

De Vlor stelt vast dat de recente beleidsingrepen leiden tot een verschraving van het aanbod: steeds meer centra dienen aanvragen in voor een kleiner aantal studiegebieden.

Die evolutie brengt belangrijke aandachtspunten met zich mee. Zo kan waardevol aanbod dat relevant is voor de arbeidsmarkt onder druk komen te staan wanneer centra keuzes moeten maken in functie van rationalisatie. Daarnaast ontstaat een grotere concurrentiedruk tussen centra, wat samenwerking en complementariteit kan bemoeilijken.

De Vlor benadrukt het belang van een stabiel kader waarin centra hun decretale opdracht volwaardig kunnen blijven realiseren.⁸ Een doordachte, langetermijngerichte visie op het volwassenenonderwijs kan ertoe bijdragen dat centra de nodige ruimte, duidelijkheid en vertrouwen behouden om sterke, arbeidsmarktrelevante en maatschappelijk impactvolle trajecten aan te bieden.

3.2.3 Snelle beslissing Vlaamse Regering

De centra krijgen vaak pas laat in het tweede semester kennis van het besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning of weigering van de onderwijsbevoegdheid. Daardoor kunnen zij hun opleidingsaanbod in de praktijk niet tijdig voorbereiden om op 1 september op te starten en de

⁸ Vlaamse Regering (2007). [Decreet betreffende het volwassenenonderwijs](#), 15 juni 2007:

“Het volwassenenonderwijs heeft als doelstelling enerzijds de cursisten de kennis, vaardigheden en attitudes bij te brengen die nodig zijn voor de persoonlijke ontwikkeling, het maatschappelijk functioneren, het verder deelnemen aan onderwijs, het uitoefenen van een beroep of het beheersen van een taal en anderzijds de cursisten in staat te stellen erkende studiebewijzen te behalen.”

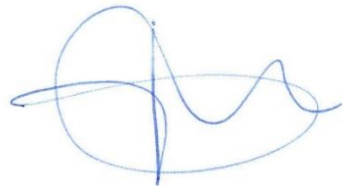
instroom optimaal te organiseren. In sommige gevallen blijkt een opstart op 1 september zelfs niet haalbaar.

De Vlor vraagt daarom dat de centra zo vroeg mogelijk worden geïnformeerd over de beslissing van de Vlaamse Regering.

Hierna volgt het concrete advies per dossier. Dat wordt niet gepubliceerd op de website van de Vlaamse Onderwijsraad.

Marie-Anne Michielsens
secretaris Raad Levenslang en Levensbreed Leren

Lies Declerck
voorzitter Raad Levenslang en Levensbreed Leren

Bronnen

Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad, *Laat Nederlands verbinden en emanciperen*. 26 juni 2025.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale economie en Zeevisserij, en de Vlaamse minister van Onderwijs, Werk en Justitie (2025). *Mededeling aan de Vlaamse Regering betreft: NT2: Nederlands werkt!*. 17 oktober 2025.

Vlaamse Regering (2005). *Decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs*. 9 december 2005

Vlaamse Regering (2007) *Decreet betreffende het volwassenenonderwijs*, 15 juni 2007.

Vlaamse Regering (2007). *Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de organisatie van het aanbod in het volwassenenonderwijs*, 19 juli 2007.

Vlaams Parlement (2025), *Conceptnota voor nieuwe regelgeving over het afstemmen van taal(integratie)trajecten van leerlingen en hun ouders via een structurele samenwerking tussen het basis- en het volwassenenonderwijs*. 20 juni 2025.

